

Ni Tad R. Callister

Kinatibuk-ang Presidente sa Sunday School

Mga Ginikanan: Ang Nag-unang mga Magtutudlo sa Ebanghelyo sa Ilang mga Anak

Human sa tanan, ang panimalay mao ang labing nindot nga dapit alang sa pagtudlo sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Si Ben Carson miingon bahin sa iyang kaugalingon, “Ako ang pinakabugos sa among tibuok klase sa grade five.” Usa ka adlaw dunay eksamin si Ben sa math nga may 30 ka problema. Ang estudyante sa likod niya ang mi-tsek niini ug gibalik kini. Ang maestra, si Mrs. Williamson, mitawag sa ngalan sa matag estudyante para sa score. Dayon, naabut siya kang Ben. Tungod sa kaulaw, wala niya klaroha og litok. Si Mrs. Williamson, naghunahuna nga miingon siya og “9,” mitubag nga para kang Ben ang score nga 9 sa 30 nindot nga kalamboan. Ang estudyante sa likod ni Ben misinggit, “Dili nwebe! . . . Wala . . . di ba.” Si Ben miingon nga gusto niyang mahanaw.

Sa samang higayon, ang inahan ni Ben, si Sonya, nag-atubang og iyang kaugalingong mga problema. Usa

siya sa 24 ka mga anak, grade three lang, ug dili makabasa. Naminyo siya sa edad nga 13, nadiborsyo, dunay duha ka anak nga mga lalaki, ug mipadako nila sa samok nga lugar sa Detroit. Bisan pa man, siya mibarug gyud sa kaugalingon ug nagtuo nga ang Dios motabang niya ug sa iyang mga anak kon buhaton nila ang ilang bahin.

Usa ka adlaw ang dakong kausaban miabut sa iyang kinabuhi ug sa iyang mga anak. Naamguhan niya nga ang malampuson nga mga tawo diin siya ang tiglimpyo sa mga balay dunay mga librarya—nagbasa sila. Human sa trabaho mipauli siya sa balay ug gipalong ang telebisyon nga gitan-aw ni Ben ug sa iyang igsoon. Miingon siya: Sobra na kaayo ang inyang pagtan-aw og telebisyon. Gikan

karon makatan-aw lang mo og tulo ka programa sa usa ka semana. Sa inyong libreng oras moadto mo sa librarya—magbasa og duha ka libro sa usa ka semana ug moreport nako.

Nahingangha ang mga anak. Si Ben miingon nga wala siyay basa-basa og libro sa tibuok niyang kinabuhi gawas lang kong ipabuhat sa eskwelahan. Misupak sila, mireklamo sila, nakiglalis sila, apan walay nahimo. Dayon nahinumdom si Ben, “Gipatuman niya ang balaod. Dili ko ganahan sa lagda, apan ang iyang determinasyon nga makita ang among kalamboan nakapausab sa dagan sa akong kinabuhi.”

Ug pagkanindot sa kausaban nga nahimo niini. Pagka-grade seven siya ang nag-una sa iyang klase. Nagpadayon siya sa pag-eskwela sa Yale University nga iskolar, dayon sa Johns Hopkins medical school, diin sa edad nga 33 nahimo siya nga chief sa pediatric neurosurgery ug doktor nga inila sa kalibutan. Nganong nahimo kanang posible? Tungod kana sa usa ka inahan, nga bisan nagkalisud sa kinabuhi, mihimo sa iyang katungdanan isip usa ka ginikanan.¹

Ang kasulatan naghigugut bahin sa tahas sa mga ginikanan—nga ilang katungdanan ang pagtudlo sa ilang mga anak sa “doktrina sa paghinulsol, hugot nga pagtuo diha ni Kristo ang Anak sa buhi nga Dios, ug sa bunyag ug sa gasa sa Espiritu Santo” (D&P 68:25).

Isip mga ginikanan, kinahanglang kita ang nag-unang mga magtutudlo sa ebanghelyo ug mga ehemplo sa atong mga anak—dili ang bishop, Sunday School, Young Women o Young Men, apan ang mga ginikanan. Isip ilang nag-unang mga magtutudlo sa ebanghelyo, makatudlo kita nila sa gahum ug katinuod sa Pag-ula—sa ilang pagkawatawo ug balaanong padulngan—ug ang paghimo niini naghatag nila og lig-ong pundasyon nga katukuran. Human sa tanan, ang panimalay mao ang labing nindot nga dapit alang sa pagtudlo sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Hapit usa na ka tuig ang milabay gipaadto ko sa Beirut, Lebanon. Samtang naa didto, duna koy nasayran bahin sa 12 anyos nga batang babaye, si Sarah. Ang iyang mga ginikanan ug duha ka

magulang nga igsoon namiyembro sa Simbahan didto sa Romania apan kinahanglang mopauli sa ilang yutang natawhan dihang si Sarah 7 anyos pa lang. Sa ilang yutang natawhan walay Simbahan, walay naorganisar nga mga unit, walay Sunday School o programa sa Young Women. Human sa lima ka tuig nasayran niining pamilya nga dunay branch didto sa Beirut ug, sa wala pa ko miabut, mipadala sa ilang 12 anyos nga anak, si Sarah, nga gikuyugan sa magulang nga mga igsoon, aron mabunyagan. Samtang naa didto, mihtag ko og debosyonal bahin sa plano sa kaluwasan. Si Sarah kanunayng moisa sa iyang kamot ug motubag sa mga pangutana.

Human sa miting, ug nasayud bahin sa iyang gamay ra kaayo nga kasinatian sa Simbahan, miduol ko kaniya ug nangutana, “Sarah, nganong kahibalo ka sa mga tubag sa mga pangutana?” Mitubag dayon siya, “Ang akong inahan mitudlo nako.” Sila walay Simbahan sa ilang komunidad, apan sila dunay ebanghelyo sa ilang panimalay. Ang iyang inahan ang iyang nag-unang magtutudlo sa ebanghelyo.

Si Enos kadto ang miingon, “Ang mga pulong nga akong madunggan kanunay nga gipamulong sa akong amahan mahitungod sa kinabuhi nga dayon, ug ang hingpit nga kalipay sa mga santos, mituhop gayud pag-ayo sa akong kasingkasing” (Enos 1:3). Dili ikapangutana kon kinsa ang nag-unang magtutudlo sa ebanghelyo ni Enos.

Nahinumdoman nako ang akong amahan nga maglingkod duol sa fireplace, nga magbasa sa kasulatan ug ubang maayo nga basahon, ug molingkod ko tupad niya. Nahinumdom ko sa mga kard nga iyang tipigan sa balsa sa iyang t-shirt nga may mga kinutlo sa kasulatan ug ni Shakespeare ug bag-ong mga pulong nga iyang sag-ulohon ug kat-unan. Nahinumdom ko sa mga pangutana ug hilisgutan bahin sa ebanghelyo diha sa kan-anan. Nahinumdom ko sa daghang higayon nga gidala ko sa akong amahan aron mobisita sa mga tigulang—nga mohunong mi aron mohapit og ice cream para sa usa ka tawo o ang manok alang sa panihapon para sa lain o ang

iyang panamilit nga lamano nga may kwartang gisukip. Nahinumdom ko sa nindot nga pagbati ug tinguha nga mahisama niya.

Nahinumdom ko sa akong inahan, mga 90 anyos, nagluto sa kusina sa iyang condominium ug migawas dala ang pagkaon. Nangutana ko kon asa siya moadto. Miingon siya, “Magdala ko og pagkaon para sa mga tigulang.” Naghunahuna ko, “Ma, ikaw man ang tigulang.” Dili gyud ko makapahayag og igong pasalamat sa akong mga ginikanan, kinsa mao ang akong nag-unang mga magtutudlo sa ebanghelyo.

Usa sa labing makahuluganong butang nga atong mahimo isip mga ginikanan mao ang pagtudlo sa atong mga anak sa gahum sa pag-ampo, dili lang ang naandan nga pag-ampo. Sa 17 anyos pa ko, nagluhod ko kilid sa akong higdaanan, para sa pang-gabii nga pag-ampo. Wala ko kahibalo, ang akong inahan nagbarug sa pultahan. Dihang nahuman ko, miingon siya, “Tad, mihangyo ka ba sa Ginoo nga tabangan ka sa pagpangita og buotang asawa?”

Wala gyud ko magdahum sa iyang pangutana. Kanang butanga wala gyud sa akong hunahuna. Naghunahuna ko bahin sa basketball ug pag-eskwela. Ug busa, mitubag ko, “Wala,” diin mitubag siya, “Kinahanglan gyud, Anak; mao kini ang labing importanting desisyon nga imong himoon.” Kadtong mga pulong mituhop gayud sa akong kasingkasing, ug busa

pagkasunod unom ka tuig nag-ampo ko nga ang Dios motabang nako nga makakita og buotang asawa. Ug, gitubag gayud Niya kana nga pag-ampo.

Isip mga ginikanan, makatudlo kita sa atong mga anak sa pag-ampo alang sa mga butang nga may mahangtulong sangputanan—sa pag-ampo alang sa kalig-on nga limpyo sa moral dinhi sa mahagiton nga kalibutan, magmasulundon, ug magmaisugon sa pagbarug alang sa matarung.

Walay duda nga kadaghanan sa atong kabatan-onan mag-ampo inigka-gabii, apan kadaghanan nila maglisud paghimo sa ilang personal nga pag-ampo sa buntag. Isip mga ginikanan, isip ilang nag-unang mga magtutudlo sa ebanghelyo, makorihian nato kini. Duna bay ginikanan sa panahon sa Basahon ni Mormon nga motugot sa ilang mga anak nga mosulong sa panggubatan nga walay taming ug hinagiban aron maprotektahan sila sa kadaut nga ipahamtang sa kaaway? Apan pila kanato ang motugot sa atong mga anak nga mosulong sa labing kuyaw sa tanang panggubatan, nga moatubang ni Satanas ug sa iyang madanihong mga tintasyon, nga dili magsul-ob sa ilang espirituhanong taming ug hinagiban nga nagagikan sa mapanalipurong gahum sa pag-ampo? Ang Ginoo nag-ingon, “Pag-ampo kanunay, . . . nga ikaw makabuntog ni Satanas” (D&P 10:5). Isip mga ginikanan, makatabang kita nga masilsil sa atong mga anak ang kinaiya ug

gahum sa pag-ampo sa buntag.

Makatudlo usab kita sa atong mga anak nga maalamong mogamit sa ilang oras. Usahay, sama ni Sonya Carson, kita kinahanglang mahigugmaon apan kusganong mohatag og limitasyon sa oras sa atong mga anak sa telebisyon ug ubang mga electronic device nga sagad maoy mokontrolar sa ilang kinabuhi. Kondili atong ipagamit ang ilang oras sa mas mapuslanong mga butang kalabut sa ebanghelyo. Tingali sa sinugdanan dunay pagsupak, pag-reklamo, apan sama ni Sonya Carson, kinahanglan kita dunay panglantaw ug barugan kini. Moabut ang adlaw nga ang atong mga anak makasabut ug makadayeg sa atong gihimo. Kon dili kita mohimo niini, kinsa man?

Kitang tanan mahimong mangutana sa atong kaugalingon: ang atong mga anak nakadawat ba sa atong labing maayong espiritwal, intelektwal, ug mamugnaong mga paningkamot, o sila nakadawat sa sobra na lang sa atong panahon ug mga talento, human nahatag ang tanan nato sa atong calling sa Simbahan o pagpanarbaho? Sa sunod nga kinabuhi, wala ko kahibalo kon duna pa bay titulo nga bishop o presidente sa Relief Society, apan nasayud ko nga ang titulo nga bana ug asawa, amahan ug inahan, magpadayon ug tauron, sa mga kalibutan nga walay katapusan. Usa kana ka rason nga importante kayong tauron ang atong mga responsibilidad isip mga ginikanan dinhi sa yuta aron makaandam kita nianang mas dako, apan susama, nga mga responsibilidad sa sunod nga kinabuhi.

Isip mga ginikanan, makapadayon kita uban sa kasiguroan nga dili gayud kita biyaan sa Dios nga mag-inusara. Ang Dios dili gayud mohatag kanato og responsibilidad nga walay ihatag nga balaanong tabang—niana ako makapamatuod. Unta kita sa atong balaanong tahas isip mga ginikanan, ug sa pakig-uban sa Dios, mahimong nag-unang mga magtutudlo sa ebanghelyo ug mga ehemplo sa atong mga anak, ako nag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA SULAT

1. Tan-awa sa Ben Carson, *Gifted Hands: The Ben Carson Story* (1990).

Ni Elder Jorg Klebingat
Sa Seventy

Masaligon nga Moduol sa Trono sa Dios

Pinaagi sa paggamit sa Pag-ula ni Jesukristo, makasugod kamo sa pagpalambo sa inyong espirituhanong pagsalig karon kon kamo andam sa pagpaminaw ug pagbuhat.

Sa usa ka sukdanan gikan 1 ngadto sa 10, unsaon ninyo paggrado ang inyong espirituhanong pagsalig sa atubangan sa Dios? Aduna ba kamoy personal nga pagsaksi nga ang inyo karon ginabuhat isip Santos sa Ulahing mga Adlaw igo nga makaangkon og kinabuhing dayon? Makasulti ba kamo sa inyong kaugalingon nga ang Langitnong Amahan nahimuot kaninyo? Unsay mosulod sa inyong hunahuna kon kamo adunay personal nga interbyu uban sa inyong Manluluwas usa ka minuto gikan karon? Ang mga sala, pagmahay, ug mga kasaypanan modominar ba sa inyong pagtan-aw sa kaugalingon, o inyo ba nga masinati ang malipayong pagpaabut? Motan-aw ba kamo o molingiw sa Iyang pagtutok? Magduha-duha ba kamo o masaligon nga moduol Kaniya?

Matag higayon nga ang kaaway dili makahaylo sa mga dili hingpit apan naningkamot nga mga Santos sama kaninyo sa pagsalikway sa inyong pagtuo sa usa ka personal ug mahigugmaon nga Dios, mogamit siya og dautan nga mga paagi aron sa pagpahilayo kaninyo sa Dios. Ang kaaway nasayud nga ang hugot nga pagtuo diha kang

Kristo—ang matang sa hugot nga pagtuo nga padayon nga namunga og malumong mga kalooy ug gani dagkong mga milagro—magauban sa personal nga pagsalig nga kamo naningkamot sa pagpili sa matarung. Tungod niana nga rason siya nagtinguha sa pagimpluwensya sa inyong kasingkasing sa pagsulti kaninyo og mga bakak—bakak nga ang Langitnong Amahan nasagmuyo kaninyo, nga ang panalangin sa Pag-ula dili pwede kaninyo, nga walay pulos bisan maningkamot, nga ang tanan mas maayo kay kaninyo, nga kamo dili takus, ug daghan pa nga paglain-lain sa mao gihapong dautan nga tema.

Kon inyong tugutan kini nga mga bakak nga malain ang inyong pagbati sa kaugalingon, dili kamo makaduol sa trono sa Dios uban ang tinuod nga pagsalig. Bisan unsay inyong buhaton, bisan unsay inyong gi-ampo, bisan unsay inyong gilauman nga milagro, kanunay nga adunay igong pagduha-duha nga hinay nga mopukan sa inyong hugot nga pagtuo—dili lang ang inyong hugot nga pagtuo sa Dios apan ang pagsalig usab sa inyong kaugalingon. Ang pagsunod